

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: Gž.325/04

Brčko, 27.10.2004. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija: Mirze Jusufovića, kao predsjednika vijeća, Dragane Tešić i Zijada Kadrića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja DOO N. iz P., zastupanog po punomoćniku M. S., advokatu iz B., protiv tuženog B. D. BiH, zastupanog po Kancelariji... B. D. BiH, radi neosnovanog obogaćenja, vps. 67.169,15 KM, odlučujući o žalbi tuženog protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P.448/03-I od 10.06.2004. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 27.10.2004. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj P.448/03-I od 10.06.2004. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom tuženi je obavezan da tužitelju na ime naknade po osnovu neosnovanog obogaćenja isplati iznos od 67.169,15 KM, uz zakonsku zateznu kamatu u iznosu od 6.566,47 KM, kao i da naknadi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 4.524,00 KM, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Navedenu presudu žalbom pobija tuženi zbog pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da se žalba uvaži i prvostepena presuda preinači, tako da se tužitelj odbije sa tužbenim zahtjevom kao neosnovanim.

Nakon što je pobijanu presudu ispitao u granicama propisanim odredbom člana 292 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 5/00, 1/01 i 6/02) ovaj sud je odlučio kao u izreci, a iz slijedećih razloga:

Zahtjev u ovom sporu tužitelj zasniva na činjeničnim navodima da je 2002. godine (u periodu od 14.05. – 15.07.2002. godine) na osnovu uputa Carinske uprave RS – Odjeljenja B., a za izvršeni uvoz nafte i naftnih derivata, u četiri navrata uplatio akcize na jedinstveni račun B. D. BiH. Međutim, Ministarstvo..., nakon redovne kontrole plaćanja poreskih obaveza utvrdilo je da tužitelj duguje budžetu RS akcize

plaćene B. D., te je donijelo rješenje o prinudnoj naplati poreskih obaveza dana 02.07.2003. godine, kojim je tužitelj obavezan na uplatu akciza i to iznosa uplaćenog na jedinstveni račun B. D., uvećanog za zakonsku zateznu kamatu, posebnu taksu i troškove postupka, jer tužitelj ima sjedište na području R. S. Kako je tužitelj dakle obavezu plaćanja akciza za istu robu morao ispuniti i prema R. S., u ovom sporu traži da se tuženi Brčko Distrikt BiH obaveže da istom isplati iznos koji je uplatio na njegov račun, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, posebnom taksom i troškovima postupka, odnosno ukupno iznos od 67.169,15 KM, sa zakonskom zateznom kamatom u iznosu od 6.566,47 KM.

Prvostepeni sud je obavezao tuženog da tužitelju isplati (vrati) iznos od 44.762,50 KM, koji je tužitelj uplatio na ime akciza na jedinstveni račun B. D. BiH, zajedno sa posebnom taksom, kamata i troškovima postupka, odnosno ukupno iznos od 67.169,15 KM, određen Rješenjem o prinudnoj naplati Ministarstva... R. S. od 02.07.2003. godine, uz zakonsku zateznu kamatu u iznosu od 6.566,47 KM, pozivajući se na odredbu člana 212 Zakona o obligacionim odnosima a u vezi sa odredbama Zakona o akcizama i porezu na promet RS ("Službeni glasnik RS broj 25/02) i odredbama Zakona o akcizama Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 2/02 i 16/03).

Tuženi u navodima žalbe ističe da je prvostepeni sud pogrešno primjenio materijalno pravo kada je obavezao tuženog da tužitelju vrati akcize uplaćene na jedinstveni račun B. D. 2002. godine, jer Nalog Supervizora za B. o finansijskom sistemu B. D. BiH od 13.04.2000. godine daje ovlasti B. D. BiH da zadrži sve prihode od poreza i ostale prihode sakupljene u D.

Ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno primjenio materijalno pravo utvrđujući navedenu obavezu tuženog. Naime, tačno je da Nalog Supervizora za B. o finansijskom sistemu B. D. BiH, a na koji ukazuje tuženi i u navodima žalbe, stavom 2 određuje da od 16.marta 2000.godine B. D. BiH ima ovlaštenja da zadrži sve prihode od poreza i ostale prihode sakupljene u D., kako bi mogao finansijski funkcionisati. Međutim, po mišljenju ovog suda ni jedan nalog Supervizora, pa ni ovaj konkretni nalog, nije imao intenciju da B. D. zadrži ono što ne predstavlja prihode D. zasnovane na zakonu, odnosno prihod koji B. D. nije uplaćen po valjanom pravnom osnovu. Stoga dakle B. D., bez obzira na navedeni Nalog, nije ovlašten da zadrži prihod od akciza koje je uplatio tužitelj, jer nijednim pozitivnim propisom nije bilo predviđeno da konkretne akcize treba uplatiti u korist B. D. Tuženi naime, u navodima žalbe ne osporava da je, kako to nalazi prvostepeni sud i prema Zakonu o porezima i akcizama Republike Srpske i prema Zakonu o akcizama B. D. BiH, obaveza plaćanja akciza određena prema sjedištu obveznika, a tužitelj, nesporno je, ima sjedište na području R. S., pa je akcize bio dužan platiti R. S. Navedeno mišljenje ovog suda dalje ukazuje da se odredba stava 2 Naloga o finansijskom sistemu B. D. BiH ne može shvatiti tako usko i tumačiti bukvalno, kako je shvata i tumači tuženi, jer se u svakodnevnom životu može desiti i da se neki prihod greškom uplati na račun B. D. ili da se neka konkretna obaveza dva puta uplati, pa bi po tumačenju tuženog i takva uplata, iako nema pravnog osnova predstavljala prihod koji je D. saglasno navedenom Nalogu ovlašten zadržati.

Iz svih navedenih razloga insistiranje tuženog na njegovim ovlaštenjima iz Naloga o finansijskom sistemu u konkretnim okolnostima, kada su B. D. uplaćene akcize od tužitelja na zahtjev Carinske uprave RS – Odjeljenja B., a da za to nije bilo uporišta u navedenim zakonima, ne ukazuje da je prvostepeni sud pogrešno primjenio

materijalno pravo, jer je prvostepenom presudom tuženom naloženo da tužitelju vrati ono što je uplatom akciza prešlo u imovinu tuženog, a da za to, kako je već navedeno, nije bilo osnova u pozitivnim propisima, pa je takva odluka zasnovana na pravilnoj primjeni odredbe člana 210 Zakona o obligacionim odnosima.

Nadalje kako ovaj sud nalazi da i Memorandum o razumijevanju o sistemu raspodjele akciza prema mjestu krajnje potrošnje, a na koji žalba takođe ukazuje (koji su zaključile Vlade RS, F BiH i Vlada Brčko Distrikta BiH) ne isključuje primjenu navedenih zakona, na koje se poziva prvostepeni sud utvrđujući obavezu tuženog, nego je svrha istog prevazilaženje dotadašnje različite prakse u primjeni propisa kojima su regulisane akcize, to je prvostepeni sud pravilno zaključio, bez obzira na činjenicu da je Memorandum usaglašen i potpisan, da je uplaćeni iznos na ime akciza na jedinstveni račun B.D. BiH, uplaćen bez osnova.

Tuženi u navodima žalbe nije prigovorio visini iznosa koji treba da isplati tužitelju (prema izreci presude tuženi tužitelju treba da isplati iznos od ukupno 67.169,15 KM sa zakonskom zateznom kamatom u iznosu od 6.566,47 KM) nego je samo istakao da prvostepeni sud istog neosnovano obavezuje na plaćanje kamata, jer tužitelju ništa ne duguje. Dakle, tuženi ne ističe da kamate ne treba dosuditi tužitelju u slučaju da je tužitelju dužan vratiti uplaćeni iznos akciza, odnosno ne ukazuje da je iznos kamata u ukupnom iznosu koji predstavlja obavezu tuženog, netačno utvrđen vještačenjem u postupku.

Isticanje tuženog u žalbi da Poreska uprava B. D. BiH nije nalagala ponovnu uplatu akciza obveznicima koji su akcize platili u RS i F BiH, a akcize su bili dužni platiti B. D. BiH, te da stoga Odjeljenje za kontrolu velikih obveznika RS nije trebalo tužitelju naplatiti akcize, po ocjeni ovoga suda ne može biti razlog, odnosno osnov za zadržavanje na računu tuženog akciza uplaćenih od tužitelja. Sasvim je jasno, naime, da u odnosu zakona i određene prakse na koju ukazuje tuženi valja primjeniti zakonske odredbe, kada se subjekt obaveze na njih pozove.

Prvostepeni sud je odluku da tuženi naknadi tužitelju troškove parničnog postupka donio saglasno odredbi člana 102 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH, jer navedena odredba propisuje da je stranka koja u cjelosti izgubi parnicu dužna protivnoj stranci nadoknaditi troškove.

Iz navedenih razloga ovaj sud cijeni da je prvostepeni sud na utvrđeno činjenično stanje pravilno primjenio materijalno pravo, pa je valjalo odlučiti kao u izreci, a na osnovu odredbe člana 295 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Mirza Jusufović